

N.B 1) Q.1 is Compulsory

2) Attempt any THREE questions from Q. No.2 to Q. No.6

3) Draw neat diagrams wherever necessary.

4) Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 A) Define the following** **6**
- 1) Liquidity Trap
  - 2) Velocity of circulation of money
  - 3) Credit Multiplier
- B) Distinguish Between :-** **4**
- 1) Translation and Speculative Motive
  - 2) Primary and Derivative deposits.
- C) Calculate the value of APC and MPC from the given data.** **4**
Income (Rs. Crores)	Consumption (Rs Crores)
100	85
200	165
300	230
400	290
- Q.2** "The point of intersection of ADF and ASF determines the equilibrium level of employment" – Discuss. **12**
- Q.3 A)** Analyse the various phases of a Business cycle with a suitable diagram. **6**
- B)** If the MPC is given as 0.50, explain the working of the investment multiplier with an investment increase of Rs. 10 Crores. **6**
- Q.4 A)** What are the constituents of Money supply? **6**
- B)** Explain the Classical approach to Demand for money. **6**
- Q.5** Explain the concepts of Demand -pull and Cost push Inflation with the help of a diagram. **12**
- Q.6 Write Notes (any 2)** **12**
- 1) RBI's approach to measures of money.
  - 2) Factors influencing MEC.
  - 3) Measures to resolve the problem of Non- performing assets.
  - 4) Assets and Liabilities of Commercial Banks.

मराठीत भाषांतर

- सूचना - १) प्रश्न १ ला सोडविणे आवश्यक आहे.
 २) प्रश्न २ ते ६ मधील तीन प्रश्न सोडवा.
 ३) आवश्यक तेथे आकृत्या काढा.
 ४) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
- प्र.१ अ) व्याख्या लिहा ६
 १) रोखतेचा सापळा
 २) चलनाचा भ्रमणवेग
 ३) पतपैसा गुणक
- ब) फरक लिहा ४
 १) व्यवहार हेतू व सट्टेबाजी हेतू
 २) प्राथमिक ठेवी व दुय्यम ठेवी
- क) पुढील आकडेवारी वरून सरासरी उपभोग प्रवृत्ती आणि सीमान्त उपभोग प्रवृत्ती मोजा. ४
उत्पन्न (कोटी रुपये)	उपभोग (कोटी रुपये)
१००	८५
२००	१६५
३००	२३०
४००	२९०
- प्र. २ "समग्र मागणी फलन व समग्र पुरवठा फलन यांच्या छेदनबिंदूत समतोल रोजगार पातळी ठरते." चर्चा करा. १२
- प्र. ३ अ) योग्य आकृतीच्या सहायाने व्यापार चक्राचे विविध टप्पे स्पष्ट करा. ६
- ब) सीमांत उपभोग प्रवृत्ती ०.५० आहे. गुंतवणूक रु. १० कोटींनी वाढली असता गुंतवणूक गुणकाची प्रक्रीया स्पष्ट करा. ६
- प्र. ४ अ) चलन पुरवठ्यात समाविष्ट असलेले घटक कोणते ? ६
- ब) चलन मागणीचा सनातनवादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा. ६
- प्र. ५ आकृतीच्या सहायाने मागणीजन्य चलन विस्तार व उत्पादन खर्च जन्य चलन विस्तार स्पष्ट करा. १२
- प्र. ६ टीपा लिहा. (फक्त २)
- १) चलन पुरवठ्याचा रिझर्व्ह बँकेचा दृष्टीकोन
 २) भांडवलाची सीमांत कार्यक्षमता ठरविणारे घटक.
 ३) लाभविहीन मालमत्तेची (Non Performing assets) समस्या सोडविण्यास उपाय योजना
 ४) व्यापारी बँकांची मालमत्ता (Assets) व देयके (Liabilities)